

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A Hírdővatalban átvéve:	
Egész évre	18 kor.
Negyedévre	4 .
Helyben bárhol hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 .
Vidőkre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéntratók visszaadására vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, szept. 27.

A verkli.

Mig német darabokat játszott a verkli, addig csak kibirta a természetem, de mióta a magyar nótát akarja megutáltatni, azóta lőtágast fordul bennem a türelem, ha rázendíti.

Micsoda kín a magyar fülnek. A legtüzesebb, szívbe markoló magyar nóta, a verkli szokott ütemével eljátszva — hopszassza — hopszassza.

Es mindig az az egy nóta, az a pogányul elrontott egy magyar nóta járja.

Es ha a szomszédban dalolni kezdene valaki, tüzzel igazán; a verkli elkapja a hangot s ha aztán botot fog az ember az impertinens zenészre, akkor látja, hogy egy megrokkant öreg ember csavargatja kopott sipládáját s bot helyett — garast adunk neki.

En nem akarom ezt a képet városunk képviselő választására alkalmazni, de ez a kép jut eszembe, mikor az országban elhangzott választási programbeszédeken még egyszer átgondolok.

A képviselő jelöltek egy része, a régi klikk maradványa, még mindig fent lézeng a kormány lába alatt s a fuzió utjában. Mint a csőrös állatok a faunában, úgy lézengenek a fuzionált kormánypártban, sőt újra felléptek s újra remélnek — hiába.

Élő sirkövei, egy meghalt rendszernek. Programbeszédeik a régi nóta szerint mennek most is.

A 67-es alapot féltik, melynek semmi baja, a katonaság szükségességét hangoz-

tatják, mit senki kétségbe nem von, a közös ügyeket magyarazzák, a kvótát, a haza boldog haladását stb.

Uj csak egy dolog van. Megemlítik a külön vámterület lehetőségét.

Kemény magyaros hang ez, de náluk a megszokott ütemben szól ez is. Ugy értik, hogy külön vám mellett lesznek, ha szükségét érzik, de mert ez mindig veszedelmesebb, mint szükséges, hát maradjunk csak a régiben.

Ezekbe a verkli programokba uj hangok vegyülnek.

Agrár és merkantil jelszavak, progresszív adó, létminimum, tisztviselők anyagi rendezése, telepítés, szövetkezés stb. hangzanak szanaszét a kerületekben.

Uj magyar nóták ezek, de hamar felkapottak lettek, mert sokak szívéből lett összehordva.

Mi is szívesen hallgatjuk ezeket az uj eszméket a programbeszédekben s hangsúlyozzuk, hogy éppen a fuzionált kormánypárt programbeszédeiben, mert hiszen nem szüntünk meg hangoztatni, hogy uj tömlőbe uj bor jöjjön, uj pártviszonyokhoz uj tartalom.

Mi hangoztattuk mindig, hogy az akadémikus közjogi marakodás mellett levedlett a ruha a népről, elveszett a kenyér az asztaláról s kifutott a föld a lába alól. Földönfutó koldussá lesz a magyar nép, ha tovább is így tart, ha jó belpolitikai programot nem állapítanak meg.

Es most általánosan hallatszanak uj eszmék, uj szavak, melyek azt mutatják, hogy a parlament meglátta végre a népet és megérti baját.

Kevesebb lett a külpolitika a beszédekben, több a belreformok ideája.

Es mig hallgatjuk az uj idők zenéjét, itt-ott megcsikordul a régi verkli 67-ről, közös ügyről, haladásról, boldogságról.

Elkergessük a párt verkliseit?

Öreg emberek csavargatják a régi sipládát, — inkább könyörület fog el, mint harag.

De hát bizonyos, hogy már nem a mai világba valók a rokkant zenészek.

Penziót vagy színe-kurát nekik, — de ne nyekerejenek.

P—y.

Választási mozgalmak.

Választási jóslat.

A választási mozgalmak annyira előhaladtak, hogy immár jövődőléseket is megmernek reszkirozni a választások eredményéről.

Egy fővárosi liberális napilap, a Magyar Szó, ilyenforma pillantást vet a jövőbe:

A legutóbbi országgyűlési ciklus alatt a szabadelvű pártnak 318 (háromszáztizennyolcz) tagja volt; ezzel szemben hivatalosan megállapítható tény, hogy a szabadelvűpártnak ezidő szerint 400 jelöltje szerepel az országban. E 400 jelölt közül 70 szabadelvű párti ellenküzd, úgy hogy voltaképpen csak 330 mandátumról lehet szó, ha ugyan ebből le nem vonunk még egy csomót, annál az eivnél fogva, hogy két veszekedő között, mindig a harmadik nevet.

De nem vonunk le semmit, elfogadjuk, hogy háromszázharmincz jelölt küzd a szabadelvű lobogó diadaláért. Mi tűnik ki ebből? Az, hogy csak tizenkettővel több jelöltje van

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A pezsgő.

Irtá: Benedek Elek.

Három napig tartott a megyegyűlés, harmadnap este azután összekerekedtünk a fehér asztalnál: vármegye urai és megyebeli urak. A vármegye urai meg voltak elégedve a gyűlés lefolyásával: nagy szótöbbséggel szavaztak meg a pótdadót az ő nyugdíjalapjuk javára. Asztali borral kezdtük, rizling volt az átmenet, aztán csakhamar elhangzott az első durranás: pezsgős palaczkok kerültek az asztalra. Sándorka, kiről azt tartjuk, hogy Királyhágón innen és tul nincs több olyan primás, már az alispánnak, a fülébe húzta, miből sejthető, hogy hajujaira a t. aljegyző füléhez is elkerül.

Benne voltunk, igazán benne voltunk, mikor belépett a fogadóba Kádár János uram, s vele egy ur: a tagosító mérnök. Kádár János uram előkelő székely gazdaember: ismertük mind. Választott tagja volt a törvényhatóságnak, de csak néhány holdon mult, hogy nem mint virilista üljön egy széket az urakkal. Egyébként sok virilista szívesen cserélt volna vele, mert az ő birtokán egy krajczár nem sok, annyi teher sem volt. Tetszett nekünk ez a székely ember, ki a nagy módban is egy-

szerű maradt a viseletében. Rendszerint sűrű pitykés lajbiban járt s a zsinóros, szürke gyapjuposító zekét csakugy panyókára vetve viselte. A nadrágja sem fekete bolti posztó, hanem fehér gyapju-szövetből való. Otthon fonták, szöttek. Szóval a mint nálunk nevezik: fehér harisnyás székely ember Kádár János uram. A megyegyűlésen ő volt a szegény nép szószólója, most is erősen szózatott a pótdadó ellen, de hiába: leszavaztuk. Végre is, nem verhetjük agyon a vármegye urait, ha megöregedtek.

Mondom, a tagosító mérnökkel jött Kádár uram s szerényen meghuzódtak egy sarokban. Világos volt előttünk a doig: Kádár uram falujában most foly a tagosítás s ő most felhasználva a megyegyűlés kedvező alkalmát, nyilván váltott egy két szót a mérnökkel négy szemközt. Mert a tagosító mérnök nagy hatalom s a gazdaemberre nem közömbös, hogy a határ melyik részében mérlik ki az ő tagját. Ugy látszik, Kádár uram jól végezte a dolgát s most eljötték áldomásra. Ők is asztalin kezdtek, de egyszer csak mit gondolt, mit nem Kádár uram, oda karántolta a pinczért s a mi asztalunk felé mutatván, mondá:

— Abból a hobos borból tegyen ide három évvel.

Összenéztünk, mosolyogtunk svártuk, mi

lesz itt. Kádár uram asztalán is lőttek, aztán kocintottak s nem kerülte el a figyelmünket, hogy öki gyelmének nem izlett valami tulságosan a hobos bor. Hányta vetette a zekéjét jobb válláról bal vállára, meg vissza, fintorgatta az orrát, de mintha mondta volna: Isten neki, fakeszt! — csörölte be a pezsgőt. A második üvegnél már mintha meg is barátkozott volna az emelygős édes itallal, egyet-egyelt pattintott is vastag ujjával s láttam a szemé járásán, hogy nem banná, ha a banda egy kicsit közelebb kerülne hozzá. A harmadik üvegnél lehajította a zekét, tarka babos kistrúvájával törülgette a homlokát, megeredt a nyelve, dicsekedett székely szokás szerint, hogy aszondja: olyan lova még a szolgabírónak sincs, mint neki, de még az alispánnak sincs; neki esze is van annyi, mint az uraknak, ha több nincs s ha az urak tudnak egyet, ő tud kettőt.

Hogy elfogyott a három évvel hobos bor, megint oda karántotta a pinczért, hadd tegyen az asztalra még három évvel, de a tagosító mérnök letiltotta: elég volt ennyi mára Kádár uram. Vette a kabátját, kalapját, búcsuzott. El is ment.

— Hát akkor fizetek. Mivel tartozom?

— Egy liter bor 64 krajczár, három évvel pezsgő 24 forint, összes 24 forint 64 krajczár.

a szabadelvű pártnak mint a hány megválasztott képviselője volt a legutóbbi ciklus alatt. Már most milyen kilátása van ennek a háromszázharmincz jelöltnek? Nem beszélünk valamennyiről, csak azokat vesszük figyelembe, akik nemcsak ellenzéki jelölttel állanak szemben, hanem szabadelvű pártival is. Ilyen hetven van. Ha fölteszük, hogy a szabadelvű párti jelölt közül csak ötven bukik meg, (enynyit pedig a legvérmesebb számítás mellett föl kell venni), a szabadelvű párt tagjainak száma ötvennel megfogy és lesz háromszáz tizenhatsz helyett kétszázhatvannyolcz szabadelvű párti képviselő. Négyezerháromez magyar képviselő lévén, kétségtelen, hogy e számítás mellett is többsége lesz a miniszterelnöknek. Ha kétszázhatvannyolcz lesz a szabadelvűek párta, a más pártok levők száma csak száznegyvenöt lehet, ez pedig jelenti azt, hogy a miniszterelnök többsége százhuszonhárom főre fog rugni.

Százhuszonhárom főnyi többség nagy szó. De csak akkor, ha ez a többség egységes elvi alapon áll. Vajjon azon áll-e majd a szabadelvű többség? A legnagyobb jóakarattal mellett sem lehet erre igennel felelni. Azok a főurak, akik előbb a néppártaok voltak oszlopai s Széll Kálmánnak kormányralépése óta bevonultak a szabadelvű pártba; az agráriusok, a kik gróf Károlyi Sándorra esküsznek — valóban nem olyan elemek, a melyekkel nagy szabadelvű intézményeket létesíteni lehetne; de tovább megyünk: sem a renegát néppártaok, sem a Károlyi Sándor személyes hívei, mikor szabadelvű munkáról van szó, nem olyan elemek, amelyekre számítani, amelyekben megbízni lehetne.

Ezek az urak határozottan reakcionáriusok. Ha számszerűleg nézzük őket, vannak legalább is hetven-nyolczvanan. A szabadelvű pártban lesz tehát 70—80 olyan ember, aki nem szabadelvű.

Ez a 70—80 ember a legelső alkalommal oda fog szavazni, — írja tovább a M. Sz. — hová a többi reakcionárius és így bármikor megbuktathatja a kormányt.

Nem fűzünk hozzá más kommentárt, mint csak azt, hogy mindenestre érdekes, hogy az a lap siránkozik előre Széll jövődő bukásán, amely legnagyobb ellensége neki.

A megyében.

Biharvámegyében még mindig nincs végleges megállapodás a jelöltekben. Újabb jelöltek bukkannak fel s van olyan kerület, a melyből még most is kilincselnek jelölt fogás végett.

A nagyszalontai kerület szabadelvű választóinak egy része mindenáron jelöltet akar, bár jól tudja, hogy Balogh László függetlenségi jelölt megválasztását nem bírja megakasztani.

Tegnap Hadházy Kálmán, Márton István stb. deputációban voltak dr. Várady Zsigmond ügyvédnél s kérték, hogy lépjen fel a szalontai kerületben szabadelvű párti programmal.

Dr. Várady Zsigmond megköszönte a bizalmat, de nem akar a biztos bukás elé menni s határozottan kijelentette, hogy a jelöltséget nem fogadja el, — elég baja van a hosszú-pályi-i kerületben, hova holnap, vasárnap utazik ki dr. Várady Zsigmond, hogy még egyszer megpuhítsa a kuruczokat.

A magyar-csékei kerületben nem lép fel dr. Dési Géza. A jelöltségtől visszalépett, mivel látta, hogy Fassie Tódorral szemben még csak reménye sem lehet a győzelemre.

A tenkei kerületben is erős fordulat állott be. Mig Hlatky Endre egyengeti a Tisza Kálmán kordéját Nagyváradon, Tenkén új ellenség támadt.

Tenkén jelenleg három jelölt van. A választók egy tekintélyes része Koszta Györgyöt léptette fel agrár-programmal. Hlatky Endre eddig csupán Bernáth Lajos tenkei református lelkésszel, Kossuth-párti 48-as jelölttel állott szemben és chanceai napról-napra kedvezőtlenebbre fordultak. Koszta György kerületbeli ember, a román papság és a nép ragaszkodik hozzá, a magyar intelligencia is támogatja. Föllepése valószínűleg pótválasztást fog provokálni a tenkei kerületben.

Gajári Odön Rézbányán.

Gajári Odönnek rézbányai programbeszédéről a következő sorokat vettük:

A »Szabadság« című nagyváradai lap, mint ma másoktól hallottam, szeptember 24-iki számában Gajári Odön képviselője öltnek körutjáról írva, azt írja, hogy őt Rézbányán a római katolikus lelkész fogadta. E hírről most szerezvén tudomást, sietek ez ellen tiltakozni s e hirt oda helyesbíteni, hogy nevezett képviselőjelöltet Rézbányán Péter Ferencz postamester fogadta, aki egyszersmind rézbányai görög katolikus lelkész. A képviselő-

jelöltnek rézbányai szereplése különben a következőkben foglalható össze:

Délelőtt 9 órára volt kitűzve érkezése. Erre az időre körülbelül 25 veres tollas össze is gyűlt a piac téren. Majd jöttek Vaskóhról, Tarcsáról és Kimpányból mások körülbelül 6 szekéren. Lehettek összesen asszonyokkal és gyermekekkel együtt, akik a programmbeszédet összeverődtek, körülbelül 150-en. Fél 11 órakor megérkezett a jelölt.

A görög katolikus lelkész lakása előtt levő nagy keresztnél fogadta őt Péter Ferencz görög katolikus lelkész, biztosítván Gajarit, hogy testtel-lelékkel hű választóit találja itt.

Ezután Gajári Odön lépett a lelkészlak előtti nagy kereszt mellett felállított emelvényre s elmondván tíz percz alatt beszédét, azt szintén Péter Ferencz gör. kath. lelkész tolmácsolta az emelvényről román nyelven.

Ezek után a nagy vendéglőben ebéd volt, melyen számos felköszöntő volt, de a melyen szintén nem vettem részt. Délutáni vonattal Gajári Odön Rézbányáról elutazott. — Aki ír, írjon igazat.

A kerületben igen erős különben a Barla Ferencz párta s ha ez utóbbi talán nem is győz, de a küzdelem a két párt között igen heves lesz.

Rézbánya, 1901. szept. 25.

Görgényi Jenő.

Az országban.

Szatmár, szept. 27. Hieronymi Károly ma délután tartotta meg a Kossuth-kerti nagy kiokszban programbeszédét, amelyet igen nagy közönség hallgatott meg. A beszéd igen tetszett és Hieronymit a választók lelkesedéssel vették körül. Domahidy Sándor, a másik szabadelvű jelölt visszalépett és így Hieronymit egyhangulag választják meg Szatmárt.

N-iklód, szept. 27. A nagy-iklodi szabadelvű párt tegnap itt népes értekezletet tartott, melyen egyhangulag nagy lelkesedéssel gróf Wass Bélát jelölték képviselőnek, a ki programbeszédét nagy tetszés mellett tartotta meg. Széll miniszterelnököt és Podmaniczky Frigyes bárót táviratilag üdvözölték.

Fiume, szeptember 27. Fiume legtekintélyesebb polgárai tegnap este választó értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy Balthyány Lajos gróf volt kormányzónak ajánlják fel a jelöltséget. E határozatról táviratban értesítették Széll Kálmán miniszterelnököt és a jelenleg Polgárdében tartózkodó gróft. Az értekezleten, melyet az autonóm-párt vezetése, Domini gróf hívott össze,

— Mit ebég ez az ur? Jól hallottam-e? Mondja csak még egyszer.

— Egy üveg pezsgő nyolcz forint, három üveg tehát 24 forint. S még egy liter bor.

— Ez a hobos bor nyolcz pengő? Ejnye, a ki áldója van. Hát ez hogy lehet?

Csoválgatta a fejét, dűnnyögött, de végre is előkotorászta a zacskóját, abból ezüst pénzben 1-számolt husz pengő forintot. Aztán lehajolt a csizmaszárához, onnét nagy kinlódással kihuzott egy piros bugyillárst, abból kihajított — most már büszkén, öntelten — egy százast: ezt aprózza fell!

Hogy elvégezték a számolást, felállott, de egyet gondolt s megint leült.

— Tegyen ide egy liter bort. Többet ér az a hobosnál.

Ekezdetl magában iszogatni, közbe-közbe pattogatott, egyszer-egyszer bele is rikkantott a muzsikába. Akkor bejött egy székely legény. Egyik kezében a kalapját szorongatta, ostor volt a másikkban. Egyenest Kádár uramnak tartott s megállván az asztal előtt, kérdé:

— Gazduram . . .

— Mi a, Aron?

— Azt mondanám, hogy menjünk haza.

— Talán bizony virrad, Aron?

— Virrad biz' instálom.

Hosszu hallgatás következett erre.

— Te Aron . . .

— Mit parancsol, instálom?

— En semmit sem parancsolok, csak azt kérdem, ittál-e már hobos bort?

— Igen a fene. Hát a mi, instálom?

— Az olyan bor — a nyavalya rontsa ki az urakat — hogy egy üveg nyolcz pengő s még egy literes sincs az üveg.

— Ó hogy a nyavalya — szaladt ki Aron száján is a szó.

A t. aljegyzőcske sértődve pattant fel. Azt ő nem üri, hogy egy paraszt így sértse az urakat fölök hallatára. Mi öregebbek azonban leültettük a puzduri t. aljegyzőt, nagyon kedvesnek találtuk Kádár uram öszintéskedését. Hadd öntse ki, ami a szívében van.

Folytatá Kádár uram:

— Te Aron . . .

— Parancsoljon gazduram.

— Hány esztendeje szögálsz te nálam?

— Annak éppen tíz esztendeje instálom.

— Emlékszel-e, hogy mi vót az egyezség közlünk?

— En igen instálom. A vót, hogy egyszerre csak az egyik ihatik, a másik nem. Ameddig gazduram iszik, nekem azalatt nem szabad innom.

— Ez az igazság, Aron. Máskülönbén már sokszor befordultunk vóna a sánczba.

— Az már szent igaz, gazduram. De 'tíz esztendő sok szép idő. A vóna az igazság, hogy most már a sor reám kerüljön.

— Igazad van, Aron. Hát igyál. Hozassak-e pálinkát?

— Nekem-e? Nekem osztán ne! Ha gazduram nyolcz pengőt tud fizetni egy üveg borért, adasson nekem is bort.

— Igazat ebögsz, Aron. Egy liter bort fogadós url!

Hozták a bort, de Aron nem ült le, csak úgy állva hajigálta be a bort, poharat pohár után. Látszott rajta, hogy becsületesen megtartotta az egyezséget: tíz esztendeig csak a színét látta a bornak. Most, hogy felszabadult, egy hordóval is megivott volna.

Kádár uram már csak szopogatta a bort, de hirtelen virágos kedve kerekedett, karjával a mi asztalunk felé legyintett, hol Sándorka ép most került a t. aljegyző föléhez.

— Primás url! Egyet mán kondithatna nekem is!

A primás rá se hederített, de mi magunk intettünk neki; menjen csak oda a bandával. Oda is állott Sándorka.

— Miféle nótát huzzak Kádár uram?

— Széköl nótát.

— Melyiket?

— Az árvátfalvi kesergőt.

Gyermekkorom óta nem hallottam ezt a nótát. Ehhez fogható duhajnóta pedig nincs ker ez országban. Minek mondjak világot, mikor a mi hazánk határain tul ugy sem ismerik a duhaj nótát. Szivet tépő kesergéssel kezdődik, mintha vége volna mindennek: szerelemnek, barátságának, becsületesnek s ezeknek romjai felett kesereg egy kétségbeesett szív.

Grossich kórházi főorvos és Smognina kamarai titkár méltatták Batthyány érdemeit. Az összes magyarok és a mérésüket autonomisták, köztük *Maylander* podeszta is Batthyányhoz esatlakoznak. Néhány ember *Zanella* faczér tanítót akarja felléptetni, a ki a villamos elleni tüntetésekben részt vett.

Köztisztviselők és a választások.

Maros-Torda vármegye *alispánja*: *Désy* Zoltán az összes hatósága alatt álló tisztviselők-höz szigorú körrendeletet intézett, melyben ismerteti a kuriai biráskodásról szóló törvény azon szakaszait, melyek a köztisztviselők politikai működését szabályozzák. A körrendeletet így fejezi be:

Legfőbb kötelességemnek tartom, hogy a törvény ezen czélzata minden körülmények közt a maga tisztaságában betűről-betűre érvényesüljön, szigoruan utasítok minden hatóságom alatti törvényhatósági, rendezett tanácsu városi és községi tisztviselőt, valamint alkalmazottat, hogy a fent körülírt törvényes intézkedéseket szigoruan tartsa be annyival is inkább, hogy a fölmerülő panaszok vagy tapasztalt visszaélések alkalmával a legszigorubb megtorló eljárást fogom foganatba venni.

Hogy mennyire komolyan vette *Désy* alispán a rendeletet, kiténik a következő esetből is: *Berzenczey* István szolgabírói irnok a nyárad-szeredai kerületben kortes-utra indult. Az alispán a főszolgabíró utján táviratilag hivatta vissza. *Berzenczey* vissza is tért, de hogy akció-szabadságát megtarthassa, lemondott hivataláról. Az alispán szigorú törvénytisztelete annál elismerésre méltóbb, mert maga is jelölt az ákosfalvi kerületben.

A községi iskolaszék gyűlése.

A községi iskolaszék tegnap délután fél 5 órakor *Hegyesi* Márton elnöklete alatt gyűlést tartott. A gyűlésen az iskolaszéki tagok szokatlan szép számban jelentek meg, a mit úgy hiszünk a gyűlés idejének helyes kiválasztása eredményezett.

Sokan azt gondolták, hogy vihar s gyűlésre lesz kilátás, ezek csalódtak, bár több olyan tárgy volt fevéve, a mely máskor

Aztán hirtelen fenyegetőleg emeli fel az öklét: megfenyegeti az egész világot, daczos, szilaj, vad. Ez az árvátfalvi kesergő lelke.

Szegenkezve néztünk össze. Lám, Kádár János uram támasztotta fel a már-már elfeledett nótát. A nap már be is nevetett az ablakon, még mind az árvátfalvi kesergőt huzták s Kádár uram egyre odahajított a cigányoknak egy-egy tizest. Ott feküdt a piros bugyelláris az asztalon. Telt abból.

Egyedül Aron őrizte meg a józanságát, jóllehet most szabadították rá a borra.

— Igyál Aron.

— Többet nem, instálom. Bőfordulunk.

— Ha bé, majd ki!

— Menjünk haza, gazduram. Szép vető nap lesz ma.

— Mit ebögsz, te?

— Azt, ha nem vetünk, nem is aratunk.

— Igazad van, Aron.

Félvállra vetette a zekéjét, a kalapjával felénk legyintett: Isten áldja meg az urakat.

Mi is megmozdultunk, felszedelőködöttünk, mentünk Kádár uram után. Egy kicsit ingadozott a járása, belékapaszkodott Aronba.

— Te, Aron, te...

— Parancsolja, gazduram.

— Hát te csakugyan nem ittál hobos bort?

— En nem, instálom.

— No én ivám, — hogy a nyavalya rontsa ki az urakat... (M. K. 228.)

talán szenvedélyes vitára adott volna alkalmat, — a tárgyalás mindvégig higgadt és tárgyilagos volt s olyan nívón állott, a mely az ilyen nagy város intelligens iskolaszékéhez méltó. A gyűlés lefolyásáról a következőkben számol be tudósítónk:

A gyűlésen jelen voltak:

Barry József, *Beczky* Lajos, dr. *Baróthy* Akos, dr. *Dőri* Ferencz, *Hegyesi* Márton, *Istvánffy* József, dr. *Kornstein* Lajos, *Krüger* Viktor, *Mátéh* Lajos, *Mezey* Mihály, *Rimler* Károly, *Réz* Mihály, *Ritók* Zsigmond, *Stark* Gyula, *Sulyok* István, dr. *Thury* Kálmán, *Vaday* József, *Várad* Mór, dr. *Vueskics* Gyula, dr. *Várady* Zsigmond.

A mult gyűlés jzkvének felolvasása után dr. *Vueskics* Gyula napirend előtt felszólalt a 2 év óta alkalmazott helyettes tanító illetve tanítónő fizetésének rendezése iránt.

Az elnök azon kijelentését, hogy a törvényhatóság az iskolaszék előterjesztését nem tárgyalta, — az iskolaszék és dr. *Vueskics* Gyula is tudomásul vette.

Elnöki jelentések.

Az elnök jelentette, hogy a mult gyűlés határozata alapján a következő ideiglenes tantervet nevezte ki. Az újjvárosi leányiskola I. b. osztályához: *Vidovits* Gizellát, az újjvárosi fiúiskola I. b. osztályához: *Hegyesi* Katinkát, a csillagvárosi vegyes iskolához: *Rátkay* Emiliát, az olasz el. fiúiskola II. osztályához: *Tar* Klementinát és az újjvárosi el. fiúiskola III. b. osztályához *Klein* Abrahámot. Az elnök jelentését az iskolaszék jóváhagyta és tudomásul vette.

Jelentések.

Felolvasták a felügyelő-igazgató s a polgári iskolák igazgatóinak hivatalos jelentését. A f. igazgató jelentése szerint beirtak:

» az olasz-i el. fiúiskolába . . .	412	tanulót.
» » » leányisk.	279	»
» az újjvárosi el. fiúiskolába . . .	363	»
» » » leányiskol.	291	»
» a váraljai el. fiúiskolába	331	»
» » » leányiskolába	307	»
» a csillagvárosi vegyes iskolába . .	102	»
» s az ismétlő leányiskolába	90	»

Összesen: 2175 tanulót.

Javasolja a felügyelő, hogy válasszák szét még az olasz és váraljai fiúiskola I. osztályát s a váraljai leányiskola I. osztályát; a *Rét* városrészben pedig állítsanak fel egy vegyes iskolát.

Rimler Károly kijelenti, hogy az iskolakérdéseket nap-nap után oldja meg a tanács s épen felhatalmazták a h. polgármestert, hogy a Réten egy vegyes iskola számára béreljen helyiséget, ő ez irányban érintkezésbe lépett a felügyelő-igazgatóval s hiszi, hogy az ügy rövid időn belül a közönség igényeinek megfelelően lesz megoldva. A felügyelő-igazgató jelentésében foglalt s az iskolák további fejlesztésére vonatkozó indítványokat egyelőre a város anyagi helyzetére való tekintetből vegye le a napirendről.

Az iskolaszék a *Rimler* Károly kijelentéseit megnyugvással vette tudomásul.

A polgári iskolai igazgatók csupán a beirtások eredményéről jelentettek. Így a polgári fiúiskola 4 osztályába beirtak 378 tanulót, a leányiskolába pedig 253 tanulót.

Rákos panasz.

Elnök előterjesztette a tanács végzését abban a kellemetlen ügyben, hogy a községi iskolák részére szállítandó írószerek ajánlatánál illetéktelen egyén felbontotta az ajánlatokat. Ezért *Rákos* Vilmos kifogást tett felügyelő-igazgatótól s állítólag megsértette *Réz* Mihály felügyelőt és *Bodnár* János tanítót, a kik a felügyelő irodából kiutasították.

Rákos Vilmos panasz folytán a városi tanács is foglalkozott az ügygel. Helytelenítette az ajánlatok felbontásánál követett szabálytalanságot, de azt nem találja olyanok, hogy új árlejtést tartása lenne szükséges. Ezért az árlejtést nem semmisíti meg. — *Réz* Mihály és *Bodnár* Jánosra nézve az iratokat áttette a tanács a fegyelmi választmányhoz.

Az előterjesztett tanács végzést tudomásul vették.

Elnök dr. *Tóth* Mihály kérelmére kapcsolatosan előterjesztette *Bodnár* János korábbi fegyelmi ügyében hozott első fokú határozatot.

Rimler Károly polgármester-helyettes tiltakozik az ellen. Szokatlannak tartja, hogy nem jogerős és több oldalról megfelelőbbé tett fegyelmi határozatot tárgyaljanak. Mi ennek a célja? Vegyék le a napirendről.

Elnök szintén ilyen véleményben volt, de dr. *Tóth* Mihály kérelmére tette meg az előterjesztést, nehogy elkussolással vádolják.

A kérdés felett napirendre tértek.

Francia nyelv a polgárban.

Nausch Lipót kérte, engedje meg az iskolaszék, miszerint a polgári fiúiskola osztályai-ban a francia nyelvből magánórát adhasson. Az iskola igazgatója s a kir. tanfelügyelő az engedély kiadását vélelmezik.

Mivel azonban az illető nincs képesítve a francia nyelv tanítására, a kérvényt oly utasítással adták ki a polg. fiúiskola igazgatójának, hogy szerezzen az illető képességeiről s egyéniségéről, különösen paedagogiai jártasságáról információt s így terjessze vissza a kérvényt az iskolaszékhez.

Gombay János tanító kérte, hogy helyezze át az iskolaszék a III. osztályból a II-ba. Hosszas vita fejlődött ki, melyben részt vettek *Ritók* Zsigmond, *Barry* József, dr. *Vueskics* Gyula és *Réz* Mihály. Az olasz fiúiskola mult évi beosztását érvényben hagyták s az V. osztályba egy id. férfi tanerőt alkalmaznak.

Több apró s jelentéktelen ügy tárgyalása után a gyűlés véget ért.

Korteskedés a hivatalokban.

Megemlékeztünk róla tegnapi számunkban, hogy egy tisztviselő Tiszának szavazatokat gyűjt aláírások utján. A dolog bővebb részleteiként közölhetjük, hogy a tisztviselő ur egyelőre csak igen szerény formában kívánta a nyilatkozást. Azt kérte, írják alá kollégái és alattasai, fognak-e szavazni vagy sem? Az egyik osztályban dolgoznak nyolczan. Ezek közül hatan igen-t irtak alá és csak ketten irtak oda egy-egy kemény nem-et. Erre a szavazatgyűjtő ur kijelentette:

— Tiszának van hát már hat szavazata.

Ugyanabban a hivatalban a legmagasabb helybeli hivatalfőnök egyenesen felszólította a tisztviselőket, nyilatkozzanak, kire fognak szavazni? Persze, hogy a tulnyomó többség Tiszát irta a papirra; de e miatt most óriási az elkeseredés a hivatalfőnök ellen. (Notandum: a tisztviselők tulnyomó nagy része egyáltalán nem volt hajlandó leszavazni a főnök ur jelöltjére.)

Az iv körözése óta a liberális pártvezetőség ezt e hivatalt is beleltározta biztos szavazatnak.

Akadtt más hivatalfőnök is, a kit megoldoztak. Tegnapelőtt a szabadelvű párt egyik főkorifeusának kocsija megállott a hivatal előtt, a korteskédő ur lehivatta a hivatalfőnököt és sokáig diskuráltak, a kocsiba huzódva.

Másnap a főnök ur feltűnően barátságosan fogadta a tisztviselőket. Kezet fogott ezzel is, azzal is, beszélgetésbe elegyedett s végül csak úgy mellékesen megkérdezte:

— Aztán ugy-e, együtt megyünk szavazni?

A hivatalnokok elképedve néztek össze. Miért nem hivta őket a főnök ur eddig együttesen pl. vacsorálni, hanem csak most szavazni? Tisza a megmondhatója!

Ezekkel szemben, de tőlük különválasztva (nehogy összekeveredjenek), kell megemlékez-

nünk egy másik magasrangú hivatalnokról. Ez az igazán uralmi gondolkodású tisztviselő össze-hívta alantásait s tudtukra adta, hogy az új rend értelmében kövesse mindenki meggyőződését, szavazzon oda, a hova akar, s még csak tudomást sem szerez róla.

Egyik alárendeltje megkérdezte, hogy hátha mégis felülről valami kellemetlenség lenne miatta, mi lesz akkor?

Mire az illető ur ezt mondta;

— Egyenes eljárásért ma már senkit sem érhet baj. *Erről én felelek!*

Sok ilyen kiváló uralmi emberről szeretnénk hallani a hivatalfőnökök közt — sajnos, eddig csak egy akad!

UJDONSAGOK.

Sziriai püspök Nagyváradon.

Érdekes vendége érkezett ma Nagyváradnak. Messze Keletről, a Libanon tövéből jött hozzánk. Magasan megtermett, szikár alak, érdekes barna arczczal, arab jellemű vonásokkal, koromfekete bajuszszal és szakállal. Neve *Morad*, maronita püspök Eliopolisban. Nagyváradra Szatmárról jött s itt a papnövevénybe szállt.

A magas vendég nagyban érdeklődik Magyarország iránt. Városunkban is megnézte a keresztény hitélet tanujeleit s szerkesztőségünket is szerencsétlenül magas látogatásával. Az európai nyelvek közül (a latinon kívül) csak a francziát beszéli, a mely nyelv Szíriában általános el van terjedve a művelt körökben. Francia nyelven adott Szíriáról néhány jellemző és érdekes felvilágosítást. Az ottani mintegy öt milliónyi lakosság közül csak egy millió a katolikus, kik a többségben levő mohamedánok és keleti szakadarak részéről folytonos üldözésnek vannak kitéve.

— Valóságos kereszties hadjáratot folytatunk mi ma is a hitért, a keresztért, — mondotta.

Hanem azért a sziriai katolikusok nem csüggednek.

— Velünk Isten kegyelme és a francia védnökség megadja az anyagi eszközöket hozzá.

A sziriai keresztények hálásak is a francziáknak. Van egy csomó kollégiumuk, iskolájuk, valamennyiben szorgalmasan tanulják a francziák nyelvét s ennek segélyével vannak összeköttetésben Európával.

A magas látogató aztán a szerkesztőség tagjairól kérdezősködött és szívélyesen elbúcsúzva eltávozott.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Szeptember 28. A Berettyó-társulat közgyűlése d. e. 9 órákor.

Szeptember 28. 29. Szőlő és borkiállítás Érmihályfalván.

Szeptember 29. A nagyváradai ipartestületi iparos ifjuság szüreti mulatsága a Sasban.

Szeptember 29. Harmadik jubileumi körmenet; kezdődik d. e. 8 órákor a Szt. László templomban.

Szeptember 29. A nőegylet közgyűlése.

Szeptember 29. A lövészegylet közgyűlése.

Október 2. Képviselőválasztások Biharmegyében.

Október 3. Képviselő választás Nagyváradon, a Sasban.

Október 5. Gyermeckiállítás a leleczházban d. e. 11 órákor.

Október 5. A Fehér Kereszt-egylet közgyűlése d. e. 10 órákor.

Október 9. Megyebizottsági tagok választása Biharmegyében.

Október 14. Az általános szüret kezdete a nagyváradai hegyen.

Október 19. 20. Lóverseny Nagyváradon.

November 19. Az Erzsébet leányárvaház zászlószentelési ünnepélye.

* **Az utolsó jubileumi körmenet.** A harmadik és utolsó jubileumi körmenetet holnap, vasárnap reggel tartják meg. A Szent László-templomban reggel 8 órákor csendes mise lesz s utána körmenet vonul a kapuczinus atyák templomába, ahol tünepélyes szentmisét és prédikációt tartanak. A szónoklatot *Nogely István* tb. kanonok, fitanítóképezdei igazgató mondja.

* **A magyarországi premonstreiek káptalanja.** Folyó évi október hó 5., 6-ik napjain lesz a magyarországi premonstreiek összes házfőnökeinek káptalanja a csornai és jászói prépost praelatusok részvételével.

* **A városi árvaház ügyei.** A Nagyvárad városi árvaház hölgyválasztmánya új rendet akar a városi árvaházba, a mely főleg oda-irányul, hogy az eddigi kiadást lezállítsák s így a mostani kiadások mellett több szegény árva neveltetéséről gondoskodhassék a város. Különösen a választmány érdemes elnöknője özv. Des *Esherelles-Kruspér* Sándorné urhölgy ajánlott olyan módokat, amelyek nagymérvben előmozdítják az árvaház intenzivebb működését. Tegnapelőtt ülést tartott a hölgyválasztmány, amelyen előterjesztette az elnöknő az árvaház kezelésére vonatkozó javaslatait. Ehhez képest az árvaházba két felügyelőt vettek fel, akik éjjel-nappal a növendékek között lesznek. A növendékek ezután nem tejet kapnak reggelire, hanem rántott levest, amely egészségesebb. Mindennemű bevásárlást ezután könyvre eszközölnék. Elhatározták továbbá, hogy ezután mindennap meglátogatják felváltva a választmányi hölgyek az árvaházat. Az elnöknő hetenkint egyszer, azonkívül hétfőn: *Ritók* Zsigmondné és *Wechsler* Adolfné, kedden: *Baróthy* Sándorné és dr. *Bulyovszky* Józsefné, szerdán: *Bognár* Sándorné, csütörtökön: *Grunwald* Henrikné, pénteken: özv. báró *Gerliczy* Félixné és *Mezey* Vilma, szombaton *Sal* Ferencné, vasárnap: *Schwarz* Abrahamné. Még néhány apróbb ügyet tárgyaltak le.

* **Fűszer árusítás a vásárokon.** Egyes városokban és vásártartó községekben felmerült az eset, hogy országos és hetivásárokon idegen kereskedők fűszer- és gyarmatárakat hoztak forgalomba. Ezt az eljárást természetesen a helyi kereskedők sérelmesnek találták s az ellen felszólalással éltek. Így került az ügy a kereskedelemügyi miniszter elé, aki akként intézkedett, hogy országos vásárokon idegen iparigazolvánnyal bírók is árulhatnak fűszer- és gyarmatárut, hetivásárokon azonban csak helyi iparigazolvánnyal bírók árulhatnak. A fűszer és gyarmatáru ugyanis a miniszter szerint nem tartozik a szorosán vett élelmiszereknek.

* **Színházi szemle.** *Gerő* Armin főkapitány, *Busch* Dávid v. főmérnök, *Komlóssy* József jog- és gazdasági tanácsos, *Mezey* Mihály tűzoltó főparancsnok és *Somogyi* Károly színházigazgató tegnap d. e. szemlét tartottak a színházban, tekintettel a ma kezdődő előadásokra. Mindent rendben és kifogástalan állapotban találtak. Tekintettel azonban a múltban előfordult és kifogás alá esett azon állapotokra, hogy a színházi szabályrendelet világos intézkedései daczára, illetéktelen egyének tartózkodtak a színpadon, továbbá statisztákként szereplő és nagyon is gyanus elemek hasonlóképpen a színpadon tartózkodtak és e révén nem egyszer lopások is történtek; — hogy ezen vissza-

éléseknek eleje vétersék, *Gerő* Armin főkapitány mindazok részére, kik a színpadra feljárhatnak, rendőri igazolványt állíttat ki. Egyébként a színpadra vezető összes ajtókra figyelmeztetések lesznek kitéve, hogy így a büntetés alá eső cselekménytől a közönség eltiltassék. A színházi rendőr-ügyeleti szolgálat tárgyában *Gerő* főkapitány tegnap adta ki részletes utasításait s közölte azt az összes rendőrtisztekkel is, ugyancsak tegnap állapították meg e fontos szolgálattal járó kötelezettségeket és teendőket. — Ezen gyökeres intézkedések következtében előreláthatólag nem fog történni hasonló visszaélés.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Alólirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb fiú, testvér, nagybátya és rokonnak, *Szliva* Géza m. k. pénzügyminiszteri számvizsgálónak folyó hó 27-én reggel 6 órákor élete 41-ik évében hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. A megboldogult halott földi maradványa folyó hó 29-én d. u. 4 órákor fog Nagy-Teleki-u. 419-ik szám alatt levő lakásánál a róm. kath. egyház szertartása szerint be-szenteltetni s az újvárosi központi temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtelre az elhunyt rokonai, kartársai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1901. szept. 27. Az örök világosság fényeskedjék neki! — Özv. *Szliva* Józsefné szül. Széman Mária anyja. Szálkay Endre sógora. *Szliva* Lajos, *Szliva* István, *Szliva* Ödön, *Szliva* János, *Szliva* Juliánna férj. Szálkay Endréné testvérei. Szálkay Mariska, Szálkay Piroska, Szálkay Juliska, Szálkay Erzsike, Szálkay Dezső, Szálkay Arpad rokonai.

* **Gyilkos férj.** *Sturmer* Mihály 60 éves verseczi lakos feleségét a múlt szombaton reggel a kapu melletti padláslyuk alatt, a hol a buzát szokták a csigáru feihuzni, halva találták. *Sturmernét* másnap eltemették. De már harmadnap a verseczi királyi járásbírótság vezetőjéhez titkos feljelentés érkezett, melyben el van mondva, hogy *Sturmernét* saját férje és ennek szeretője ölte meg. A hullá boncolásánál csakugyan kiderült, hogy minden véletlen sérülés vagy öngyilkossági eset ki van zárva, mert az orvosi látélet szerint a halált erős ütések okozták. A halott feje, oldala valamint karja össze volt törve, a mi arra vall, hogy erősen küzdött valakivel. A gyilkost a férj személyében a csendőrség a boncolásnál le-tartóztatta s az ottani járásbírósnak átadta. Az előzetes kihallgatásnál a gyilkos férj azzal védekezett, hogy a felesége lefekvés előtt kiment az udvarra, hogy a majorságnak enni adjon, azonban többé nem tért vissza. Csak reggel háromnegyed 5 órákor találta meg nejét a kapu alatt halva. Szerinte vagy a padlásról esett le vagy rablók ölték meg. *Sturmer* vasárnap este a fogház udvarán levő czellájában az ágy feletti fogásra nádrágszíjjával felakasztotta magát, de a vele egy czellában levő vizsgálati fogoly idejekorán észrevette és a fogházőr segítségével megmentették a haláltól.

* **Az ok.** Egy vig társaságban valaki kérdé: — Miért nincs a nőknek szakálluk? Azt könnyű megfejteni; válaszolt egy tréfás öreg ur.

— Ki a manó birná őket megborotválni, mikor egy perczig sem áll a szájuk!

* **Az orosz czárné fehér udvarosa.** A czárné annyira kedveli a fehér kelmékből készült ruhákat, hogy *Compiégneban* az egész udvara hófehér kosztümökben tündökölt. Erre a francia hölgyek is a minden oroszok czárnéja iránt való rokonszenvüket bebizonyítandó, nagymennyiségű fehér ruhával látták el magukat. *Maga* *Loubet* elnökné is három fehér ruhát készíttetett magának, egyet fehér brokát-

ból, egy másikat fehér atlaszból és egy harmadikat fehér pompadour selyemből, a melyek alengon-csipkével, selyem mousselinnal, chenil-angelon-csipkével, virágokkal vannak díszítve. A lehel s hortensia virágokkal vannak díszítve. A miniszterek és diplomaták nejei szintén az említett színből készítették kosztümjeiket. Deschanel Pálné fehér ir szövetből készült, lyoni csipkével és mousselin-rózsákkal díszített ruhát viselt. Az udvari szabók azt beszélik, hogy a czárné maga szokta ruhái mintájának rajzát elkészíteni s »otthon«, azaz a czári palotában megvarratni.

* **A 48-as párt gyűlése.** Ma délután 5 órakor a 48-as párt kert-utcai helyiségében gyűlést tart, melyre felhívja a tagokat, hogy tekintve a megvitandó ügy fontos és sürgős voltát, minél tömegesebben megjelenni szíveskedjenek. Innen este 8 órakor a Fekete-féle vendéglőbe vonulnak, a hol társas vacsora lesz, melyre ezúttal a külvárosi 48-as párt választóinak figyelme felhívatik.

* **Mac Kinley és a hentes.** Fialat éveiben Mac Kinley a lakásáról a hivatalába menet, utja egy hentesbolt mellett vezetett el. Reggelenként mindig úgy találta, hogy a kirakatban levő kolbászok fontját 20 czentért árulja a hentes, míg este néha 16, legtöbbször 12 vagy 10 czentbe kerül ugyanez. A dolog szeptet ütött a fejébe. A kolbász, gondolta, csak nem romlik el olyan könnyen, hogy egy napról a másikra meg ne maradhasson. Egy estén megállott hát a bolt előtt s a hentesről a kolbász ára után tudakozódott.

— Tíz czent — mondta a hentes.

— De hisz ma reggel 20 czent volt az ár! — jegyezte meg Mac Kinley.

— Természetes, Mr. Mac Kinley, — felelte az üzlet tulajdonosa a zavar legesekélyebb jele nélkül — ennyibe kerül tényleg. Reggel azonban volt kolbászom, most pedig nincs. Lásza, ez a tizezentes kolbász csak arra való, hogy nekem olesó hiremet költse. Érti?

A későbbi elnök belátta ezt s azóta gyakran mondogatta, hogy némely ember éppen így szerez bizonyos irányban hirt magának.

* **Lueger párbajügye.** Ofenheimer Adolf községtanácsos párbajra hívta Lueger polgármestert. A párbaj oka az volt, hogy Ofenheimer egy bécsi újságban élesen kikelt a bécsi vízvezetékí díjak ellen, a mire Lueger a községtanács legutóbbi ülésén azt jegyezte meg, hogy a hatóság arra való, hogy a községet az efféle elemek ellen való harcában megtámasztja. Ofenheimer ezt a nyilatkozatot sértésnek vette és tegnap elküldte a polgármesterhez segédeit, a 4. számú huszárezrednek két tisztjét; Lueger kijelentette a segédeknek, hogy *elvből és vallási okokból nem szokott párbajt vívni*, de külsőben sem tűri, hogy bárki is megvonja azt a jogát, hogy polgármester létére szabadon nyilvánítsa véleményét.

* **Ottó főherceg induló.** A Bura testvérek kiváló zenekara ma, szombaton este kezdi meg zeneestélyét az ujonnan berendezett Bazár-étteremben, a közkedvelt Ottó főherceg indulóval.

* **Tíz korona jutalom** annak a tisztességese megalálónak, ki a tegnap délelőtt a Fő-utczán elvesztett arany karkötőt jogos tulajdonosának kezéhez juttatja. A becsületes megaláló a nevezett tárgyat **Mendelényi Béla** redőrfogalmazónak adja át, a hol a jutalmat átveheti.

* **Elveszett a Hidegser-utczán** egy értékes drap felöltő; becsületes megaláló illő jutalomban részesül.

EGYESÜLETEK.

A biharmegyei nőegylet közgyűlése.

A »Biharmegyei és nagyváradai nőegylet« folyó 1901. évi szept. hó 29-én d. u. 3 órakor a városháza nagytermében közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgyai:

1. Évi jelentés.
2. Alelnök ö választása.
3. A választmányuk választás utján való kiegészítése.
4. A választmány által időközileg felvett tagok felvételeinek jóváhagyása.
5. Az 1900. évi pénztári számadás felülvizsgálata és a pénztárnoknak a felmentvény megadása.

A gyorsiró-egylet közgyűlése. A nagyváradai Gabelsberger—Markovits-gyorsiró-egylet nagy érdeklődés mellett tartotta meg tegnap este évi közgyűlését. Az egyesület elnöke: dr. Szombathy István lelkes szavakkal mutatott rá az egyesület elért szép sikerére, a nagyszabású matinéra, a gyorsiró tanfolyamok eredményére stb. A tetszéssel fogadott beszámoló után az új tisztikar megválasztása következett, melynek eredménye az, hogy közfelkiáltással a következők választottak meg: Elnök lett dr. Szombathy István, alelnök dr. Kripka Henrik, pénztárnok Löwenstein Zsigmond, jegyző Aron Géza, könyvtárnok Löblé László. Választmányi tagok: dr. Váradi Ödön, Tauszig Hugó, Petry Gyula, dr. Krüger Aladár, Biró Lajos, Fapp János, Mayer Emil, Vermes Kornél. A közgyűlés ügyész állást is rendszerezített, melyre dr. Váradi Ödön ügyvéd választott meg.

Igazságszolgáltatás.

Hálás feleség. Gyurkucz Szilárd és Sceff Tivadarné bünpörében, a már folyó hó 26-án csütörtökön megkezdett végtárgyalás tegnap a késő esteli órákban ért véget.

Az esküdtek verdiktje bünszuek mondta ki mindkét vádlottat a szándékos emberölés büntetésében. Ennek alapján a törvényszék Gyurkucz Szilárdot 12 évi özv. Sceff Tivadarnét 10 évi fegyházra ítélte. A kir. ügyész az ítéletben megnyugodott, a vádlottak védői azonban semmisségi panaszt jelentettek be.

Fegyelmi eljárás Hegyi plebános ügyében. Nagy port vert fel annak idején az az eset, hogy Hegyi Antal plebánost Lauris Miklós csongrádi aljárásbíró csendőrökkel vezettette elő, a miért őt kihallgatása alkalmával egyszerűen a faképnél hagyta. E dologban Ugron Gábor interpellált is s Flósz Sándor igazságügyminiszter válaszában kijelentette, hogy Lauris albiró ellen, Hegyi Antal panaszára, a fegyelmi eljárást megindították. — Ez ügyben a szegedi kir. ítélőtábla, mint elsőfoku fegyelmi bíróság mellőzte a fegyelmi eljárás megindítását, mert, — ugymond — Hegyi elővezetése indokolt, jogos és törvényen alapuló volt s mert a plebános az albiró előzetes figyelmeztetéséből tudta elővezetésének okát. Másként határozott azonban a kir. kuria, mely most az elsőfoku fegyelmi bíróság határozatának megváltoztatásával az 1871. évi VIII. t.-cz. 20 §-ának a) pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt **elrendelte a fegyelmi eljárást**, s a vizsgálat mellőzésével az albirót **vád alá helyezte**, mert a panaszolt albiró intézkedései által megsértettek az elővezetési parancs kiadására és kézbesítésére vonatkozólag fennálló törvényes rendelkezések. Annak a körülménynek, hogy Hegyi Antal tudta elővezetésének okát, vagy hogy az elővezetés módja ellen panaszt nem emelt, nincs jelentő-

sége. Tekintve, hogy az albiró, ha csak félreértésből is, nem alkalmazta a törvényt: hivatali kötelességének vétkes megszegésére nézve fenforognak a jelenségek s minthogy a tényeket a panaszolt albiró nyilatkozatából beismerte, vizsgálatra szükség nincsen.

SZINHAZ.

Kapunyitás előtt.

— Az október havi műsor. —

A kapunyitás előtt, Nagyvárad város színházi bizottsága tegnap délután tartotta első ülését, amelyen az új szezon műsorát mutatta be az igazgató.

Az októberi műsor teljesen kielégítő; nemcsak azért, mivel az összes műfajok jelesebb képviselői vannak benne felölelve, hanem öt új, kiváló darabot is felvett **Somogyi Károly** szinigazgató: San Toy-t, New-York szépét, Tartalékos férjet, Cyrano de Bergerac-t és a Kis mamát.

Az ülésen dr. **Hoványi Géza** elnökölt; jelen voltak: Rimler Károly, Mezey Mihály, Komlóssy József, Stark Gyula, Kunz Gusztáv, Beczkay Lajos, Busch Dávid, dr. Kornstein Lajos, Farkas Izidor, dr. Dési Géza, dr. Munk Béla és Somogyi Károly szinigazgató.

Elnök előterjesztette a szinigazgató által október hóra összeállított műsort. — Somogyi Károly októberre a következő darabokat tűzte ki:

Gasparone, — Vöröshaju, — Coulisset ur, — Hoffmann meséi, — Udvoške, — Nők az alkotmányban, — Delila, — Gascognei nemes, — Fedora (Hegyesi Marival), — Lowodi árva (Hegyesi Marival), — Tartalékos férj, — Cyrano de Bergerac, — Carmen, — Kintornás család, — Kis herceg, — Othon, — San-Toy, — Télen, — Utolsó szerelem, — Troubadour, — Kis mama, — Kurucz fufang, — Valeria, — Odette, — Nev-York szépe.

Az előterjesztett műsort a bizottság észrevétel nélkül tudomásul vette.

Felkérték a szinigazgatót, hogy az időről-időre bemutatott heti műsort lehetőleg tartsa be.

Ezután felolvasott az elnök egy névtelen levelet »Egy színházlátogató nő« aláírással. Ebben arról panaszodik az illető hölgy, hogy a páholy világítás nem kedvező a hölgyekre nézve. A páros bérlet- napokon a páratlan páholyokat és a páratlan bérlet- napokon a páros számú páholyokat világítják. Ezen viszás dolog elkerülését kéri.

Busch Dávid felvilágosításai szolgál, hogy félvilágításnál ezen a tényleg létező bajon nem lehet segíteni, mert az áramkör így van berendezve.

A kérelmet így a bizottság, a legnagyobb udvariasság daczára sem teljesítheti.

Végül megtekintette a színházat s a szünet alatt eszközölt javításokat s mindent rendben találtak.

Muzsák érkezése.

Ha a színházat muzsák templomának keresztelték, hát keressük bennük a muzsákat is.

Ma megérkeznek.

A nyáron át mesteremberek dolgoztak a szinfalak mögött, hogy jól érezzék magukat nálunk művészeink. S talán a megújított színház újdonsága, vagy a tavalyi kedves emlékek okozták, de **Pintér Imre** egész elragadtatással kiáltott fel tegnap.

— Olyan boldog vagyok, csak hogy megint itthon lehetek.

Öröm sugárzik valamennyi színész arcán. Nem csoda. Hónap vége felé járunk már, de idény kezdetén s így ma van színházi naptár szerint elseje. Továbbá — a mi nem csekély dolog — még eddig nem olvasott egyikük sem kritikát. Nincs hát a mi a jó kedvüket elvonná.

Lányi Edith mosolyogva fogadja valamennyi ismerőse köszönését, kipirult a szünetidőben, jól mulathatott. Pintér papa igazi gyönyörűséggel hivatkozik rá:

— Ez a lány a tanum, hogy jó nyarunk volt!

Pedig a derék Pintér papának van ám még egy tanuja; az igaz, hogy kisebb sokkal, de sokkal hangosabb is: egy két hónapos leendő baritonista.

Legpajzánabb kedve van a kis Szohnerkének. O már előre köszönt tegnap ismerőseinek vidáman kaczagva. Még pedig nem is egyedül. Csipett magának egy öklömyi gavallért, valami öt éves forma legénykét, annak fejébe nyomintott egy ríkió ptros kalapot s úgy sétált végig a Fő-utcán.

(Gonosz nyelvek meg is jegyezték:

— Csinos pár. Eppen összeillenek.)

Vidám és megelégedett valamennyi. Bérczi büszkén feszít lengő új nyakravalójával, Nyárai kissé bosszankodva szemléli, hogy arczképét a kirakatokból még mindig nem kapkodták el, Dési reméli, hogy már az övét is buzgón kapkodják, még a haragos Vank is meg van elégedve. Az új tenoristával, Hunfival méregeti össze magát s megelégedve emlegeti:

— Eppen az én termetem. Széltiben is, hosszában is.

A járókelők pedig szintén örömmel látják derék színészeinket. Megélnékül az utca — s ma este megélnékül újra a színház is.

Ma lesz az első előadás.

Csak ketten maradnak komolyan: Somogyi igazgató és a pécztárnok. Előttük papír és irón s nagyban számolják:

— Bevétel ennyi, előleg ennyi, kiadás ennyi — de ha ambícióval dolgoznak, megélünk becsülettel.

Gasparone. Millöcker operettjével nyílik meg a Szigligeti-színház ez idei évadja, s az igazgatóság elkövetett mindent, hogy kitűnő előadásban mutassa be a Nagyvárodon már rég nem adott pompás operettet. Ebben mutatkozik be az új tenorista, Hunfy Imre is. Kivüle a főbb szerepek Székely Irén, Lányi Edith, Benkő Jolán, Pintér, Nyáray stb. kezeiben vannak. — E helyütt tudatja az igazgatóság, hogy az előadásokat okt. 15-ig 7 és fél órakor kezdeti.

REGÉNY-CSARNOK.

KÖVESSÜK ÖT!

Irtá: Sienkiewicz Henrik. Fordította: dr. Rada István.

2.

Személyesen ismert több stoikust a kiket különben gyűlölt, mert inkább politikai pártnak tartotta őket, mint aszkétáknak, akik az élet örömeit megvetik. A szkeptikusok gyakran ültek asztalánál, két tál étel között bölcséleti rendszereket morzsolva szét és borral telt serleggel kezökben kijelentve, hogy az élvezet hiába való dolog, az igazság megvalósíthatatlan, s hogy a bölcs célja nem lehet más, mint a nyugalom, a tétlenség.

Cinna végig hallgatta e beszélgetéseket, de nem sok jelentőséget tulajdonított nekik. Egy véleményt sem vallott s nem is akart vallani. Cato előtte a legnagyobb ostobasággal párosult legnagyobb erély megtestesülése volt. Azt tar-

totta, hogy az élet hasonló a tengerhez, a mely fölött rakoncátlan szél fu, s hogy egyedüli bölcsesség úgy feszíteni ki a vitorlákat, hogy a bárkát a szél előre hajtsa.

Egyébként igen nagyra becsülte széles vállait, egészséges gyomrát, szép arcát, sas orrát és hatalmas állát. Abban is bizonyos volt, hogy ekként fölfegyverkezve az élet könnyű lehet neki.

Nem tartozott ugyan a szkeptikus iskolákhoz, mégis szkeptikus életben s egyúttal czireneikus, habár tudta, hogy az élvezet még nem boldogság.

Epikur igazi tanát nem ismerte, s ezért epikureusnak tartotta magát.

Altalában a bölcséletet époly hasznos értelmi gyakorlatnak tekintette, mint a mily hasznos testi gyakorlatnak a lausztaságot. Ha a társalgásban kifáradt, a cziiruszba ment, hogy ott vért folyni lásson.

Az Istenekben époly kevéssé hitt, mint az erényben, mint az igazságban, mint a boldogságban. Csak a bűbájosságban hitt; meg voltak a maga babonái s a keleti vallások titokzatos volta vonzotta őt.

Rabszolgái iránt jó volt, ha csak unalomból kegyetlenségre nem engedte magát ragadtatni.

Azt tartotta, hogy az élet olyan, mint egy amfora; minél drágább borral van tele, annál értékesebb. Azért a magát legjobban akarta megtölteni.

Nem szeretett senkit, de sok dolog tett szert neki, többi közt a saját, pompás koponyájú feje és patricziusi lábának szépsége.

Vidám életének első éveiben abban lelt tetszést, hogy különbözésével bámulatba ejtse Rómát. Ez gyakran sikerült neki. Később ez iránt is közömbös lett.

(Folyt. köv.)

) Czirenei Aristippos bölcséleti iskolája.

TAVIRATOK.

Királyi találkozó.

Budapest, szept. 27. (Saját tud. táv.) Pétervárról jelentik, hogy diplomáciai körökből az a hír szivárgott ki, miszerint október hó folyamán négy uralkodó fog találkozni Varsó mellett. *Miklós* orosz czár, *Vilmos* német császár, *Ferencz József* magyar és *Viktor Emánuel* olasz királyok. Ezen találkozás valószínűleg, — mint a fáma mondja — a hármasszövetség kérdésével függ össze.

Német zászlóalj Bécsben.

Berlin, szept. 27. A Berliner Neueste Nachrichten a német csapatok Auszriában való látogatásáról azt írja: A kelet-ázsiai német zászlóalj az után az ünnepies fogadtatás után, a melyben a régi és mégis oly szép jövőjü trieszti kikötőben részesült, Bécsbe utazott. *Ferencz József* császár és király ő felsége szombaton meg fogja nézni kínai harcászainkat. Ez az egyszerű katonai formákban végbemenő esemény ékesen szőlo bizonyosága a két közép-európai birodalom között fennálló szövetség bensőségének. A hármasszövetség nemcsak mint a béke bástyája teljesített eléggé meg nem becsülhető missziót, hanem igazán szabaddítóként működött, mert minél tovább állott fenn, annál inkább omlatta el a háborútól való aggodalmat és annál több erőt állított a béke művének szolgálatába. Németországban és Ausztria-Magyarországban, de az egész világon is tudják, hogy a Habsburgok trónusán ülő tiszteletreméltó uralkodónak államférfiúi bölcsessége és törhetetlen szövetségesi hűsége a béke legerősebb támaszai közé tartozik. Németország tehát a messze távolból hazatérő fiait a dunamenti császárváros felé való utjokon azzal a benső kívánsággal kíséri, hogy

Ferencz József császár és király ő felsége abban a katonai üdvözlésben, a melyet kínai harcászaink mint a német hadsereg képviselői székvárosában neki be fognak mutatni, újabb bizonyítékát lássa annak a tiszteletnek, a melyet császáruk felséges szövetségétársa iránt Németországban éreznék.

Bécs, szept. 27. (Saját tud. távirata)

A kínai német zászlóalj gyönyörű időben tartotta bevonulását. A pályaudvaron a hadtestparancsnok üdvözlő beszéddel fogadta a vendégeket, innen a generalmars ütemei mellett vonultak be a Burgba, a hol O Felsőge porosz tábornoki egyenruhában várta vendégeit, kik mély tisztelgések között nyujtották át a zászlóalj lobogóját. A hivatalos tisztelgés után ő Felsőge hosszabb ideig beszélgetett a német katonákkal.

Uj háboru.

Port of Spain, szeptember 26. Carracasi jelentések szerint valószínű, hogy Venezuela e hó 28 án hadat fog üzeni Kolumbiának. Ugyane hírek szerint Venezuelában pénzügyi válság van. Castro elnök kölesön aláírására akarta bírni a venezuelai bankot és a kereskedelmi bankot, de nem sikerült. (M. T. I.)

A búrok harcza.

London, szept. 27. A Daily News tudomást vesz arról a tegnapi este katonai körökben elterjedt hírről, hogy Kitchener és Brodrick hadügyminiszter között támadt nézeteltérések miatt lemondott a dél-afrikai hadak főparancsnokságáról. A kormány állítólag azt kívánta, hogy Kitchener vonjon vissza egy intézkedést, a mit ő tett, de Kitchener megtagadta ennek a teljesítését. A kormány állítólag egy igen magas állású személyiséget kért fel közbenjáróul.

London, szeptember 27. A »Daily Express« jelenti Fokvárosból, hogy a helyzet az egész Fokföldön válságos. A fokföldi kormány behívta az összes fegyverforgató polgárokat.

Budapest, szept. 26. (Saját tud. táv.) Brüsszelből táviratozzák, hogy Krüger táviratot kapott, a mely szerint az angolok újabban súlyos veszteséget szenvedtek. A távirat szerint az angolok vesztesége 215 ember és 2 ágyu. (M. T. I.)

Kína.

London, szept. 27. A Laffan-ügynökség jelenti Pekingből, hogy az európai csapatok száma Tschii tartományban 16000 főre fog. A legnagyobb számban vannak a német csapatok, utánuk az angolok következnek. Ezek a csapatok már berendezkedtek a téli szállásra. Az oroszok viszont Mandzsuszország t töltik meg csapatokkal és minden nagyobb városban helyőrséget tartanak. (M. T. I.)

Francia-török viszály.

Konstantinápoly, szept. 26. A portá, a mely az orosz kormányt nagyon kérte, hogy járjon közbe a francia-török konfliktus elhárítása végett, abban reménykedett, hogy a konfliktus most már hamarosan el fog intéződni. A portához közel álló köröket nagyon kellelemetlenül érintette, hogy ennek a lépésnek eddig nem volt semmi eredménye. — Az oroszumi hatóságok nem akartak utlevelet adni a francia konzulátus dragománjának, a ki szabadságra haza akart menni Franciaországba. Babst francia követségi tanácsos erre felha-

talmazta a dragománt, hogy utazzék el és a helyi hatóságokat tette felelőssé utközben való személyes biztonságáért. Ideérkezett hírek szerint Lamsdorff gróf és Délcassé külügyminiszterek között Törökország pénzügyi helyzete is szóba került. (M. T. I.)

Vasuti katasztrófa.

London, szept. 27. A »Standard«-nak egy durbanai távirat megerősíti az e hó 25-én Standardonál történt vasuti szerencsétlenségről szóló jelentést. A szerencsétlenséget egy sín elgörbülése okozta. A vonat a gárda dragonyosokat szállította, a kik közül hat meghalt és 36 megsebesült. (M. T. I.)

Szigligeti-Színház.

Folyószám I. Idénybérlet I.

Nagyváradon, szombaton, 1901. szept. 28-án

G A S P A R O N E.

Vig operette.

S Z E M E L Y E K :

Karlotta, özv. Krócsa grófné	—	Székely Irén
Babeleno Nazoni, Szikarusa podesztája	— — —	Nyáray Antal
Szindulfó, fia	— — —	Deésy Alfréd
Erminio, gróf	— — —	Pintér Imre
Luidzi, barátja	— — —	Vank István
Benodzó, korcsmáros	— — —	Hunfy Imre
Szóra, felesége	— — —	Lányi Edith
Zenobia, Karlotta duennája	—	Benkő Jolán
Marietta, Karlotta komornája	—	Kulinyi Mariska
Masszacsio, Benodzó nagybátyja	—	Füredi József

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr., Támlászék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonafegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 óra után.

Holnap vasárnap, szept. 29-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

ROMEO ÉS JULIA.

Tragédia.

este fél 8 órakor, rendes helyárrakkal

Vöröshaju.

Népszinmű.

KÖZGAZDASÁG.

A debreczeni sertésvásárok betiltása.

A debreczenvárosi tanács ülésében Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány tett jelentést arról, hogy Hegedüs Ferencz kőszélyezg-pusztai lakos sertésállományában sertésvészses esetek merültek fel. Ezen jelentés kapcsán rövid vita után a városi tanács kinondta, hogy a debreczeni heti és országos sertésvásárokat további rendelkezésig betiltja. A városi tanács egyuttal kinondta azt is, hogy a sertésvásár betiltásáról szóló határozatát megküldi a közeli vármegyék és községeknek; felterjesztést intéz a földmivélségi miniszteriumhoz.

**Oszták állategészségi felügyelő Buda-
pesten.**

Érdekes vendége volt tegnap délelőtt Halmos János budapesti polgármesternek. Uhlárik Titus fővárosi magyar királyi főállatorvos kíséretében jött el Lamprecht András, az oszták kormány állategészségügyi delegáltja, hogy ma-

gát ebben a minőségben bemutassa. Lamprecht megbízatása az, hogy Magyarországon létező összes állandó jellegű állategészségügyi berendezéseket és az állatforgalmat az országban ellenőrizze, a mi az oszták-magyar részről kölcsönösen megkötött állategészségügyi egyezményen alapszik. A magyar állam részéről Rziha Arthur, m. kir. állategészségügyi felügyelő van B. csben hasonló hatáskörrel felruházva.

Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő főbb nyerményeket húzták ki:

10.000 koronát nyert: 56709.
5000 koronát nyertek: 20588 23834 26873 31361 44129 93038.
1000 koronát nyertek: 6613 10717 13471 21533 40981 41447 43634 45983 48339 60324 63473 63484 74388 76915 97643.
1000 koronát nyertek: 1786 3524 9158 12118 12453 12898 15071 16441 17868 21561 22860 30817 33693 33723 35663 38580 39562 40168 49699 52977 55144 56798 56628 58165 59094 63809 69823 61893 71498 72290 75395 78031 78176 84546 88517 89764 90234 90755 91544 92482 92588 94164 95876 96609 96492 97197 98547 99282 99482.
500 koronát nyertek: 2318 2988 3477 4082 8597 10854 11797 12735 12824 14212 15900 18296 19320 19532 20056 21057 23199 23833 24361 24276 24574 24808 34178 34274 35772 39184 40443 40502 41255 41940 46599 48254 49587 49706 49816 49916 50460 50975 50243 50263 51269 51455 51892 53534 53613 54833 55439 58545 58844 59048 60999 63166 63394 68701 71058 71506 71508 73148 74767 74929 75361 75523 76476 77453 79801 80499 80955 82956 86371 90624 91928 92274 93369 95215 96135 96555 96680 99370.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Reich denő és Társas

Tőzsde jelentése

A »Tiszantul« eredeti távirata.

Helyesírások

Budapest, szept. 27	
Buza októberre	7 84
Buza áprilisra	8 80
Tenger	5 14
Rozs okt	6 69
Zab apr.	6 93
K-poszta, szept. 27	

Értéktőzsdé

Budapest, szept. 27.	
Oszták hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Államkassza	624 50
Rizikó	4 6
Magyar sorsjáték	433
Sárgatarján	
Wagon-kölcsön	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. szept. 27-én

Magyar aranyjárdék 4%	— — — —	118 60
Magyar koronajárdék	— — — —	92 45
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — —	121 75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — —	100 25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — —	119 —
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — —	92 —
Italmérségi jog megváltási kötvény	— — — —	99 70
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	— — — —	93 50
Magyar nyermény-sorsjáték-kölcsön	— — — —	175 50
Tőzsdébehozás szept. sorsjáték-kölcsön	— — — —	143 —
Oszták járdék papírban	— — — —	98 30
Oszták járdék ezüstben	— — — —	98 20
Oszták járdék aranyban	— — — —	118 90
Oszták korona járdék	— — — —	95 10
Oszták államsorsjáték	— — — —	138 50
Oszták magyar bank részvény	— — — —	16 30
Magyar hitelbank részvény	— — — —	619 —
Oszták hitelintézet részvény	— — — —	616 50
Párisi vista	— — — —	— — —
20 frankos arany (Napoleonár)	— — — —	19 02
Németbirodalmi márka	— — — —	— — —
Londen vista	— — — —	— — —
20 márkás arany	— — — —	28 42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

713/1901. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a margittai kir. járásbíróóság 1901. évi V. 466/1. számú végzése következtében Dr. Vinkler Lajos margittai ügyvéd által képviselt Friedman Mór javára Weinstock David margittai lakos ellen 400 kor. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 5-én. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 756 kor. 42 fillerre becsült következő ingóságok, u. m. fali órák, arany és ezüst neműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a margittai kir. járásbíróóság 1901. évi V. 466/3 számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 1. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 62 kor. 80 fill.-ben bírólilag már megállapított költségek erejéig Maraitán alperes üzletében leendő eszközzésére 1901. évi október hó 7. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Margittán, 1901. évi szept. hó 25. napján.

Tatay Bertalan,

kir. bírósági végrehajtó.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség szives tudomására adni, hogy az alant jegyzett cikkek árait mélyen leszállítottuk és

teljesen kiárusítjuk

u. m. Szines selyem kelmék, nyári női ruha szövetek, mosó zefir, batiszt, angol vászon és fehér batisztok.

Szövött áru kesztyük, gyermek- és fiu tricó ing, nadrág, netz ingek.

Tenis flanel és satin ingek, övek, sapkák és egyéb idény cikkek.

Az összes raktáron levő napernyőket, blousokat és női fűzőket

minden elfogadható árban eladjuk.

Tisztelettel

Kunz József és társa czég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

A
„TISZÁNTUL”

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap. Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkeszi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Meholtak } papiron.
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papiron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vince Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

(Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harcza. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezércikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László
nyomda részvénytársaság

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áruk mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek,

füzetek, röpiratok,

körlevelek, falragaszok,

hirdetmények,

részvények, árjegyzékek,

jegyzőkönyvek,

pénz- és hitelintézeti nyomtatványok,

éltapok,

meghívók, szinlapok,

egyházi és mindennemű világi nyomtatványok,

névjegyek, tánczrendek,

palaczkfeliratok, sorsjegyek,

gyászjelentések,

levélpapírok és borítékok,

valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkeszi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.

2. Megtértek jegyzéke.

3. Hitehagyottak jegyzéke.

4. Elvált házasságok jegyzéke.

5. Szerződés szerinti vagy házasságok jegyzéke.

6. Vegyes házasságok jegyzéke.

7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.

8. Kimutatás a plebánia állapotáról.

9. Kereszteltek

10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri

11. Meholtak } papiron.

12. Bevételi }
13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek

16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.

17. Meholtak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.

19. Iskolai jelentés.

20. Jelentés a templompénztár számadásairól.

21. Kereszteltek

22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.

23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegzőgyártás.